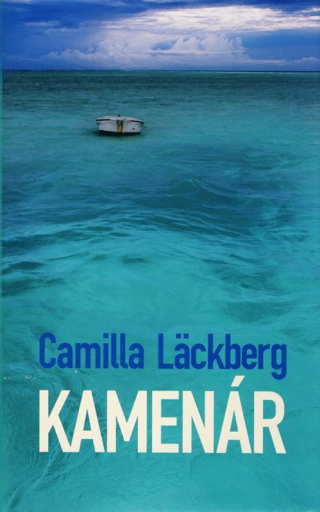

Camilla Läckberg

KAMENÁR

KAMENÁR

Camilla Läckberg

KAMENÁR

slovar

Copyright © Camilla Läckberg 2005
First published by Forum, Sweden
Published by arrangement with Nordin Agency, Sweden
Slovak Edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o.,
Bratislava 2010
Translation © Mária Bratová 2010

ISBN 978-80-556-0184-7

Ulle
Čo najviac šťastia

Ani homáre už nie sú, aké bývali. Kedysi tieto živočíchy v čiernych pancieroch lovili lopotiaci sa rybári. Teraz skôr dovolenkári, ktorí si na týždňových rybačkách uspokojujú svoje vysoké nároky a maškrtné jazýčky. Keby dodržiavali pravidlá a predpisy, nedovolili by si to. No za posledné roky už videl kadečo – od nenápadného odstránenia ikier samičiek a čistenia pancierov, aby homáre vyzerali lákavo a zdravo, až po potápačov vykrádajúcich kletky iným rybárom. Zavše uvažoval, kam svet vlastne speje, keď sa už ani medzi lovcami homárov nenájdu čestní ľudia. Pri istej príležitosti dokonca v kletke namiesto homárov ležala fľaša koňaku. Ešteže zlodej mal v sebe istú hrdosť alebo aspoň zmysel pre humor.

Frans Bengtsson vyťahoval kletky a vzdychal, no rozveselil sa, keď už v prvej natrafil na dva parádne kusy. Mal na ne dobrý nos a poznal ich tajné zákutia, kde sa mu lov rok čo rok vydaril.

Po vybratí ďalších troch kletiek získal slušnú kôpku drahých živočíchov. Pravdupovediac, vôbec nechápal, prečo za ne v obchode pýtajú také nekresťanské sumy. Niežeby mu nechutili, ale ak si mohol vybrať, na obed si dal radšej sleďa. Bol chutnejší aj lacnejší. Zato však zisk z lovu homárov v tomto ročnom období predstavoval vítaný prídavok k penzii.

Posledná kletka išla naozaj ťažko, dokonca sa musel nohou zaprieť o zábradlie lode, aby mohol poriadne potiahnuť. Cítil, že sa pomaly pohla, a dúfal, že nie je poškodená. Zvedavo vykúkal zo svojej starej lode, aby čím skôr zistil, aký poklad vyťahuje. Ibaže nad hladinu sa nevyno-

рила klietka, ale biela ruka, ktorá akoby mierila prstom na nebo.

V prvom okamihu chcel pustiť reťaz, aby to – nech to už bolo čokoľvek – ďalej odpočívalo pod hladinou, hoci aj s jeho klietkou. No zvyk je železná košeľa, preto znova potiahol reťaz. V tele mu ešte vždy zostávalo dostatok sily, ktorú však aj potreboval. Musel ju zmobilizovať do poslednej kvapky, aby hrozný nález vytiahol na loď. Až keď biele, bezduché mokré telo dopadlo na palubu, sila aj odvaha ho opustili. Z vody vytiahol dieťa. Dievčatko s dlhými vlasmi nalepenými na tvár a perami rovnako modrými ako jeho oči, čo teraz slepo civeli na oblohu.

Frans Bengtsson sa prehol cez zábradlie a vracal.

Patrik ani neveril, že by mohol byť až taký unavený. Všetky predstavy o pokojne a dlho spiacich dojčatách sa mu za posledné dva mesiace zrútili. Prehrabol si krátke hnedé vlasy, čím dosiahol, že vyzeral ešte strapatejší. Nevedel si predstaviť, akú únavu cíti Erika. Jemu sa podarilo vyhnúť aspoň častému nočnému dojčeniu. O ňu sa však začal vážne znepokojsovať. Nespomínal si, že by ju od návratu z pôrodnice videl usmiatu, a čierne kruhy pod očami mala čoraz hlbšie. Keď ráno videl zúfalstvo v jej pohľade, len ťažko sa odhodlával, aby ju s Majou nechal samu doma. Súčasne si však čestne priznával, že sa mu vždy výrazne uľavilo, keď sa vrátil do známeho sveta dospelých. Majku nadovšetko ľúbil, no prítomnosť bábätko v dome mu pripomínala strmhlavý pád do cudzieho, nepoznaného sveta plného nástrah a stresu. Prečo Maja nechce spať? Prečo plače? Nie je jej zima? Alebo teplo? Nevyhodili sa jej nejaké čudné vyrážky? Vo svete dospelých, hoci v ňom boli aj lumpi, si vždy vedel poradiť.

Prázdny pohľadom civil na kôpku papierov na stole a zo všetkých síl sa usiloval prekonať driemoty, aby sa prinútil pokračovať v práci.

Pri zvonení telefónu od úľaku až podskočil a nechal odzníť tri signály, kým sa pozbieral a zmohol na odpoveď.

– Patrik Hedström, prosím.

O desať minút neskôr strhol bundu z háčika na dverách a vybehol do kancelárie Martina Molina.

– Martin, nejaký chlap si vyšiel na homáre a vytiahol z vody mŕtvolu.

– Čo, kde? – zmätene a nechápavo zareagoval Martin. Dramatická správa narušila ospalú pondelkovú atmosféru policajnej stanice v Tanumshede.

– Za Fjällbackou. Zakotvil pri mostíku na Námestí Ingrid Bergmanovej. Pod rýchlo. Sanitka je už na ceste.

Martina nebolo treba dva razy pobádať. Aj on hodil na seba bundičku, ktorou vzdoroval nevlúdnuému októbrovému počasiu, a vybehol za Patrikom k autu. Cestu do Fjällbacky prekonávali tak rýchlo, že v ostro rezaných zákruhoch sa Martin radšej držal dverí.

– Ide o nejaké utopenie? – konečne sa spýtal.

– Dočerta, odkiaľ to mám vedieť? – vybuchol Patrik, no vzápätí sa za svoju reakciu zahanbil. – Prepáč, som hrozne nevyspatý.

– To nič, – odvetil Martin, lebo podľa toho, ako Patrik v posledných týždňoch vyzeral, mu veľmi rád prepáčil.

– Vieme len to, že rybár ju našiel asi pred hodinou, a podľa jeho názoru to nevyzerá, že by dlho ležala vo vode. Napokon, o chvíľu sa sami presvedčíme, – dodal Patrik, lebo sa už blížili k mostíku.

– Ju?

– Je to dievča, ešte len dieťa.

– Dopekla, – vzdychol Martin a v duchu ľutoval, že ráno neposlúchol svoj inštinkt a nezostal radšej v posteli s Piou.

Zaparkovali pri Café Bryggan a ponáhľali sa k loďke. Neuveriteľné sa stalo skutočnosťou, lebo doteraz si ešte nikto nevšimol, že sa niečo stalo, preto nemuseli odháňať nijakých zvedavcov.

– Leží v člne, – oznámil muž, ktorý ich čakal na mostíku. – Nechcel som s ňou hýbať, viac než je nutné.

Bledosť mužovej tváre Patrik dobre poznal. Spozoroval ju už neraz aj u seba pri pohľade na mŕtve telo.

– Kde ste ju vytiahli? – spýtal sa Patrik a svojou otázkou o niekoľko sekúnd oddialil okamih, keď bude nútený pozrieť sa na mŕtvolu. Hoci ju ešte nevidel, už mu zvieralo žalúdok a skrúcalo črevá.

– Pri Porsholmene. Z južnej strany. Zachytila sa na reťazi, ktorou vyťahujem ulovené homáre. Inak by sme ju len

tak ľahko nenašli. Možno nikdy, prúdy by ju odniesli do mora.

Patrika neprekvapilo, že muž vie, ako reaguje utopené telo. Všetci starousadlíci poznali zákon, podľa ktorého najprv klesá ku dnu, potom sa naplní plynmi a vystúpi na hladinu, no nakoniec po istom čase opäť klesne do hĺbky. V minulosti utopenie patrilo k najväčším rizikám rybárov a Frans určite neraz spolu s ostatnými hľadal nešťastných kamarátov.

Akoby na potvrdenie jeho názoru rybár dodal: – Nemohla tam byť dlho. Ešte sa nezačala nadúvať.

Patrik prikývol. – Spomínali ste to do telefónu. Nuž, poďme sa teda pozrieť.

Patrik s Martinom sa bok po boku veľmi pomaly vydali po mostíku, kde kotvila priviazaná loď. Až takmer na samom konci mostíka, keď dovideli ponad zábradlie lode, rozoznali, čo je na palube. Dievča ležalo na bruchu tak, ako ju rybár vytiahol. Malo strapaté mokré vlasy.

– Lekár dorazí čo nevidieť, on ju obráti.

Martin sotva viditeľne prikývol. Na bledej tvári mu výrazne svietili pehy. Statočne bojoval s nevoľnosťou.

Nevľúdne a veterné počasie len znásobovalo ich ponurú náladu. Patrik zakýval na zdravotníkov, ktorí vybrali zo sanitky nosidlá a blížili sa k nemu.

– Utopenec? – spýtal sa jeden z mužov a kývol k loďke.

– Vyzerá to tak, – odvetil Patrik. – No napriek tomu treba urobiť pitvu. Už pre ňu vlastne nič nemôžete urobiť, len ju odviezť.

– Viem, povedali nám, – pridal sa druhý muž. – Takže ju naložíme.

Patrik prikývol. Odjakživa tvrdil, že v policajnej práci nič nie je horšie ako detská obeť, no odkedy mal Maju, jeho presvedčenie sa ešte stokrát znásobilo. Pri pomyslení na úlohu, čo ho teraz čaká, ho bodlo pri srdci. Keď dievča identifikujú, musia raz a navždy zasiahnuť do života jeho rodičov. Zdravotníci zoskočili do člna, pripravení vyložiť dievča na mostík. Jeden z nich ho začal opatrne obracať na chrbát. Mokré vlasy sa rozprestrelí okolo bledej tváre a sklenený pohľad neprestal sledovať preháňajúce sa sivé oblaky.

Patrik sa najprv odvrátil, no potom nechtiac pozrel na dievča. Srdce mu zamrelo.

– Nie, len to nie, dočerta!

Martin sa naňho prekvapene pozrel. Potom mu svitlo.

– Ty ju poznáš?

Patrik mlčky prikývol.

Strömstad 1923

Nikdy by sa to neopovážila vypovedať nahlas, ale zavše si hovorila, že mala šťastie, keď matka pri jej pôrode zomrela. Aspoň mala otca len pre seba. Podľa toho, čo o matke počula, zrejme by jej nikdy nedovolila tak ľahko si ho omotať okolo prsta. Otecko totiž nemal svedomie odmietnuť niečo svojej dcérke, čo vyrastá bez matky. Agnes si to dobre uvedomovala a dokonale využívala. Niektorí dobroprajní príbuzní či priatelia sa mu to usilovali naznačiť. Ak sa otec čo len v náznakoch odhodlal niečo svojmu miláčikovi zakázať, napokon vždy zvíťazila pekná tvárička, veľké oči, z ktorých sa ľahko vykotúlali slzy a zmáčali červené líčka. Keď to zašlo až tak ďaleko, srdce mu zmätklo a dcéra zvyčajne dostala, čo chcela.

Výsledkom bolo, že teraz, keď dovŕšila devätnásť, stalo sa z nej nevýslovne rozmazané dievča, ba mnohí kamaráti, čo sa jej mihli životom, by zrejme povedali, že mala v sebe niečo zlé. Pravda, to by hovorili skôr dievčatá. Chlapci, ako Agnes rýchlo zistila, sa zriedkakedy pozreli inde než na jej peknú tvár, výrazné oči a husté vlasy, pre ktoré jej ocko kúpil všetko, na čo ukázala. Vila v Strömstade patrila k najprepychovejším v meste. Týčila sa na kopci a z okien poskytovala výhľad na vodu. Kúpili ju za časť jej dedičstva po matke a za časť peňazí, čo otec zarobil na ťažbe kameňa a kamenárskych prácach. Počas štrajku roku 1914 takmer o všetko prišiel. V tom čase sa samostatní kamenári búrili proti veľkým podnikom. Po znovunastolení poriadku a po skončení vojny obchod opäť kvitol. Týkalo sa to aj podniku v Krokstrande za Strömstadom, kde sa pracovalo na plné obrátky a obchodovalo sa aj s Francúzskom.

Agnes vôbec neuvažovala, odkiaľ plynú peniaze. Narodila sa ako bohatá a celý život prežila v bohatstve. Či peniaze pochádzajú z dedičstva, alebo ich treba zarobiť, ju nezaujímalo, kým si za ne mohla kupovať šperky a drahé šaty. Nie všetci to videli takto, to si uvedomovala. Napríklad starí rodičia sa zhrozili, už keď sa ich dcéra vydala za Agnesinho otca. Jeho peniaze boli totiž akési nové, práve zarobené a jeho rodičia chudobní. Rozhodne sa nimi nemohli chváliť, nanajvýš ak pozvať ich na jednoduché posedenie v kruhu najbližšej rodiny. No aj takéto stretnutia dopadli väčšinou trápne. Tí chudobní ľudia sa totiž vôbec nevedeli správať v salóne a o konverzácii nemohlo byť ani reči. Agnesini starí rodičia nikdy nepochopili, čo ich dcéra vidí na Augustovi Stjernkvistovi, vlastne Perssonovi, lebo to bolo jeho skutočné meno. Zmenou priezviska sa pokúsil postúpiť v spoločenskom rebríčku, ibaže na to mu obyčajná zmena mena nestačila. Zo svojej vnučky však mali radosť a po nečakanej smrti šestonedielky súperili s Augustom v jej rozmaznávaní.

– Srdiečko, idem do kancelárie.

Agnes sa obrátila k otcovi. Sedela za veľkým klavirom obrátená k oknu, lebo si uvedomovala, ako dobre sa tam vyníma. Nebola obdarená muzikálnosťou. Napriek drahým hodinám klavíra, čo jej od útleho detstva platil, ešte aj teraz len ťažko zahrála niečo z notového listu pred sebou.

– Otec, už si uvažoval o tých šatách, čo som ti minule ukazovala?

Prosebne sa naňho pozrela a videla, ako v ňom zápasí túžba odmietnuť a neschopnosť urobiť to.

– Počuj, moja, len nedávno som ti doniesol šaty z Osla...

– Ale tie sú podšité! Hádám si nemyslíš, že v nich v sobotu pôjdem na oslavu, keď je vonku tak teplo!

Nahnevane zvrátila obočie a čakala na jeho reakciu. Ak by výnimočne prejavil väčší odpor, začnú sa jej chvieť pery, a ak nepomôže ani to, pár slzičiek urobí svoje. Dnes však otec vyzeral unavene, možno už ani nebude musieť násťiť. Ako zvyčajne sa nemýlila.

– Dobre, dobre. Skoč do obchodu a objednaj si ich. Jedného dňa z teba určite zošediviem, – krútil otec hlavou, ale

neubránil sa úsmevu, len čo k nemu pribehla a na obe líca ho vybozkávala.

– A teraz si pekne sadni a precvičuj stupnice. Očakávam, že ťa v sobotu požiadajú, aby si niečo zahrála. Radšej sa na to priprav.

Spokojná Agnes si sadla za piano a poslušne začala cvičiť. Priam sa už videla, ako si v blikotavom svetle sviečok sadá ku klavíru a všetky pohľady sa upierajú len na ňu, pretože má na sebe nové červené šaty.

Migréna konečne ustupovala. Železná obruč, čo jej zvierala čelo, sa pomaly rozpadávala, takže napokon mohla opatrne otvoriť oči. Na poschodí bolo ticho. Paráda. Charlotta sa na posteli obrátila a zatvorila oči. Vyžívala sa v pocite, že bolesť ustupuje a telo sa jej uvoľňuje.

Ešte chvíľu oddychovala, potom si opatrne sadla na kraj postele a masírovala si spánky. Po záchvate ju vždy trochu boleli a zo skúsenosti vedela, že bolesť sa ešte pár hodín udrží.

Albin na poschodí zrejme po obede zaspal. To značí, že s čistým svedomím môže zostať dolu. Nebesia vedia, ako veľmi potrebuje oddychovať. Neustály stres posledných mesiacov spôsobil, že záchvaty migrény sa opakovali častejšie a pripravovali ju o zvyšok energie.

Rozhodla sa, že zavolá svojej „spolutrpiteľke“, aby zistila, ako sa jej vedí. Napriek tomu, že sama mala dosť stresu, Erikin stav ju znepokojoval. Nepoznali sa dlho, vlastne sa zoznámili na prechádzkach s deťmi. Erika mala Maju, Charlotta osemmesačného Albina. Keď zistili, že bývajú od seba na dohodenie kameňom, stretávali sa takmer každý deň a Charlotta sa čoraz väčšmi obávala o svoju novú priateľku. Eriku pred narodením dieťaťa nepoznala, no intuícia jej navrávala, že k jej náture sotva patria apatia a podráždenosť. Charlotta dokonca pred Patrikom veľmi opatrne otvorila tému popôrodnej depresie, no hneď ju zavrátil, vraj je to otázka zvyku, a keď sa život utrasie, všetko sa vráti do normálnych koľají.

Načiahla sa za telefónom a vytukala Erikino číslo.

– Ahoj, tu je Charlotta.

Erika odpovedala rozospato a unavene. Charlotte sa to vôbec nepozdávalo. Voľačo nebolo v poriadku.

Po chvíli Erika komunikovala predsa len trochu veselšie. Charlotta sa tešila, že sa môžu pár minút rozprávať, lebo tým aspoň trochu oddialila nevyhnutnosť – vyjsť na poschodie a vstúpiť do reality, aká ju tam čaká.

Erika akoby čítala jej myšlienky. Spýtala sa, ako pokračuje s hľadaním domu.

– Pomaly. Veľmi pomaly. Niclas večne len pracuje. Nemá čas chodiť na obhliadky. Navyše teraz akosi ani niet z čoho vyberať, takže tu nejaký čas ešte stvrdneme.

– Uvidíš, že sa to zmení, – upokojovala ju Erika, no Charlotta jej slovám, žiaľ, neverila. Niclas a ona s deťmi už pol roka bývali u jej mamy a Stiga. Vyzeralo to tak, že ešte najmenej pol roka aj budú. Netušila, či to vydrží. Niclasovi to nepadlo veľmi zaťažko, bol od rána do večera v ordinácii, no pre Charlottu s deťmi to bolo neznesiteľné.

Niclasov zámer vyznel teoreticky veľmi dobre a jedno-ducho. Vo Fjällbacke sa uvoľnilo miesto obvodného lekára a po piatich rokoch v Uddevalle sa im už aj tak zdá, že sú zrelí na zmenu prostredia. V tom čase bol na ceste Albin, dôsledok posledného pokusu zachrániť manželstvo. Tak prečo nezmeniť život od základov a nezačať na novom mieste? Čím dlhšie o tom rozprával, tým lákavejšie to vyzeralo. Aj predstava, že by mali nablízku pomoc, veď teraz už budú mať dve deti. No zakrátko sa ukázalo, že realita je iná. Stačilo len niekoľko dní, aby si Charlotta spomenula, prečo tak zúfalo túžila vypadnúť z domu. Prirodzene, niečo fungovalo aj takým spôsobom, ako si vysnívali. O tom sa však nemohla rozprávať s Erikou, hoci veľmi chcela. Muselo to zostať tajomstvom. Jeho prezradenie by malo dosah na celú rodinu.

Z úvah ju vytrhol Erikin hlas. – A čo robí mamička? Privádza ňu do šialenstva?

– Slušne povedané. Všetko robím zle. Som príliš prísna na deti, som na ne príliš slabá, obliekam ich veľmi teplo, obliekam ich naľahko, dávam im málo jesť, prekrmujem ich, som príliš tučná, som škaredá... Nemá to konca-kraja a naozaj mi to už lezie hore krkom.

– A čo Niclas?

– Čo už, Niclas je podľa mamy dokonalý. Obľutuje ho, ľutuje ho, lebo má takú neschopnú ženu. V jej očiach bude dokonalý, aj keby neviem čo urobil.

– A on nevidí, ako sa k tebe správa?

– Veď nikdy nie je doma! A keď náhodou je, dáva si pred ním pozor... Vieš, čo mi povedal včera, keď som našla v sebe tú drzosť a sťažovala som sa na ňu? „Milá moja, nemôžeš sa trochu premôcť?“ Premáhať sa? Veď to ma už načasťto znič! Tak ma našťval, že odvtedy sa s ním nerozprávam. Teraz sa v robote určite ľutuje, lebo má takú tvrdohlavú ženu. Ani sa nečudujem, že dnes ráno ma zase zložila migréna.

Zvuk za chrptom Charlottu prinúťil prerušiť telefonát.

– Už musím ísť za Albinom. Inak mama zase spustí nekonečné tirády... Ale popoludní by som k tebe rada skočila, donesiem koláč. Dáme si kávu. Ja tu rečnám len o sebe, a o tebe neviem nič. Takže dobehnem.

Položila slúchadlo a rýchlo si prečesala vlasy, zhlboka sa nadýchla a vyšla po schodoch.

Takto to nemalo byť. Ani náhodou. Prečítala desiatky kníh o bábätkách a rodičovstve, no ani jedna z nich ju nepripravila na skutočnú realitu. Teraz sa jej videlo, že všetko, čo sa v knihách píše, je obyčajný komplot. Autori sa rozpisujú o nejakých hormónoch šťastia, o ružovom obláčiku, na ktorom sa matka vznáša, keď prvý raz drží svoje dieťa v náručí a keď od prvého okamihu celkom prirodzene cíti len všeobjímajúcu lásku k plačúcemu uzlíčku. Vo vedľajšej vete sa síce uvádza, že žena je vyčerpanejšia než kedykoľvek v živote, no všetky slová zahaľuje romantická gloriola, súčasť dokonalého materstva.

Figu! Po dvoch mesiacoch v úlohe mamy toto slovo presne vyjadrovalo Erikin názor. Lož, propaganda a nezmysly! Nikdy v živote sa necítila unavenejšia, vyčerpanejšia, zúrivejšia, podráždenejšia, frustrovanejšia než po narodení Majky. A vôbec ju nezaplavovala láska, keď jej červený, vrieskajúci a, pravdupovediac, ani nie pekný uzlíček položili do náručia. Materinské city sa v nej časom prebudili, no aj tak sa jej zdalo, že do jej a Patrikovho života vstúpil cudzinec. V niektorých chvíľach dokonca spochybňovala

ich rozhodnutie splodiť dieťa. Veď im bolo spolu dobre, ibaže podľahli egoistickej ľudskej túžbe reprodukovať svoje gény. Šmahom ruky tým zmenili svoj život a z nej urobili nonstop výdajňu mlieka.

Hranice jej chápania prekračovala otázka, ako môže byť malé dieťa také nenásytné. Jednotaj ležalo prisaté na Erikinie prsníky plné mlieka, čo nadobudli také rozmery, že si pripadala ako chodiace poprsie. A čo sa týka jej postavy, ani tam nemala dôvod na jasanie. Aj po návrate z pôrodnice vyzerala ako gravidná a kilogramy nemizli takou rýchlosťou, ako by si želala. Jedinou útechou pre ňu bolo, že počas jej ťarchavosti aj Patrik pribral, lebo jedol ako kôň, a teraz mal okolo pása pár kilogramov navyše.

Ešte dobre, že už nemá takmer nijaké bolesti, zato je však jednotaj spotená, polepená a odpudzujúca. Nohy si neholila už pár mesiacov, zúfalo túžila po kaderníčke, ktorá by jej podstrihla zvyčajne polodlhé vlasy a zjednotila ich farbu. Erika o tom priam snívala. No realita bola iná. Dopiekla, ako to všetko zariadiť? Závidela Patrikovi, že aspoň osem hodín denne môže stráviť s dospelými ľuďmi. Ona sa stýkala nanajvýš tak s Rickim Lakem a Oprah Winfreyovou, keď bezducho prepínala televízne kanály, kým Maja sala a sala a sala.

Patrik ju ubezpečoval, že radšej by bol doma s ňou a s Majkou, ale na očiach mu videla, že sa mu vždy uľavilo, keď sa mohol z ich sveta vytratiť. Chápala ho. No zároveň sa v nej rodil pocit trpkosti. Prečo musí sama znášať ťarchu, ktorá je výsledkom ich spoločného rozhodnutia a mala byť ich spoločným dielom? Nemal by znášať rovnaké bremeno ako ona?

Každý deň netrpezlivo očakávala hodinu, ktorú označil za čas svojho návratu. Ak čo len päť minút meškal, podráždilo ju to, a ak sa zdržal dlhšie, mohol rátať s poriadnou hubovou polievkou. Len čo prekročil prah dverí, dala mu do rúk Maju, pravda, muselo to byť v jednom z tých zriedkavých okamihov, keď jej prsia odpočívali, vzápätí padla do postele a do uší si dala štuple, aby si aspoň na chvíľu oddýchla od detského plaču.

Erika so slúchadlom v ruke zavzdychala. Všetko sa jej videlo beznádejné. Chvíle, ktoré strávila rozhovorom so

Charlottou, boli príjemným vytrhnutím zo stereotypu. Ako matka dvoch detí predstavovala pre Eriku oporu, ktorá ju nielen podporovala, ale aj upokojovala. S hanbou si musela priznať, že ju svojím spôsobom tešilo počúvať Charlottine ponosy, vtedy sa aspoň nesústreďovala na seba.

Erikin nepokoj pramenil ešte z niečoho. Robila si starosti o sestru Annu. Po Majinom narodení sa s ňou pár ráz zhovárala, ale cítila, že nie je v poriadku. Pôsobila neprirodzene a skleslo, hoci tvrdila, že sa nič nedeje. Erika sa do takej miery zmietala vo vlastných problémoch a pocitoch, že nevládala nástojiť na Anninej priamej odpovedi. Bola si však istá, že sa deje niečo zlé.

Zapudila ťažké myšlienky a ponúkla Maji druhý prsník, čím si vyslúžila jej nevôľu. Bezmyšlienkovite siahla po diaľkovom ovládači a prepla na kanál, kde mali vysielat Glamour. Jediná radosť dnešného dňa ju čakala v podobe Charlottinej návštevy.

Prudkým pohybom zamiešala polievku. Všetko tu robí celkom sama. Varí, upratuje aj stráži deti. Ešte dobre, že aspoň Albin zaspal. Pri pomyslení na vnuka sa trochu uvoľnila.

Bol to anjelič. Takmer ani neplakával. Nie ako druhé dieťa. Čelo jej zbrázdila vráska. Prudké miešanie spôsobilo, že niekoľko kvapiek polievky vyprsklo z hrnca na sporák. Zasa ho môže drhnúť.

Lilian si na drez nachystala podnos s pohárom, hlbokým tanierom a príborom. Opatrne odstavila hrniec z ohňa a horúcu polievku naložila do taniera. Vdýchla paru, čo jej udurela do nosa, a spokojne sa usmiala. Kuracia polievka, tú má Stig najradšej. Možno sa konečne s chuťou naje.

S podnosom v ruke vyšla na poschodie a laktom si otvorila dvere. Toto večné chodenie po schodoch, hundrala v duchu. Jedného dňa si na nich zlomí nohu a potom uvidia, ako sa im bude žiť bez jej pomoci. Veď tu priam otročí. Napríklad aj teraz si Charlotta vylihuje v suterénovom byte a vyhovára sa na nejakú migrénu. Čerta starého migréna. Naozaj nechápe, ako to s ňou Niclas vydrží. Celé dni tvrdo drie v nemocnici, len aby zabezpečil rodinu, a potom sa musí vrátiť do bytu, ktorý vyzerá ako po vybuchnutí